

TELE PENSJONISTEN

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 3/06 - 32. årgang

**Et fyrtårn i norsk teleforskning
- vår kjære Nic Knudtson s. 4**

Forskning før og nå s. 5

Eik Jordstasjon 30 år s. 12

NEVER MIND THE DOG
BEWARE OF THE OWNER

REDAKTØRENS SPALTE

Hei, kjære lesere

Jeg sitter her med råtkastet til utgave 3. Ennå savner jeg riktignok et intervju som er til gjennomlesning. Denne utgaven har vært spennende, men krevende å sy sammen. Noen synes kanskje lista er lagt for høyt. Men jeg har fått noen helt spesielle intervjuer med markante personer, Nic Knudtzon og John Veastad, om sentrale begivenheter i Telegrafverkts historie. Les dem, de inneholder flere gullkorn.

Vi ser også på nåtiden. Forskningsjef Hans-Christian Haugli forteller om dagens forskning i Telenor i en samtale med Nic. Kai Rosenberg forteller om mobiltelefon i Serbia. Det er ikke tvil, Telenor lever i beste velgående og sørger for pensjonene våre.

Vi har fått et friskt innspill fra Alexander Valen under ordet fritt som sikkert vil vekke reaksjoner. Men Valen er mann for sin hatt. En stor takk til lokalforeningene og de som skriver til oss om spennende reiser. Fortsett med det. Alt kommer ikke med nå, men senere. Det er et lite drypp av poesi, og mange har mast på konkurranser, så nå får dere et kryssord å prøve dere på. Jeg mottar gjerne forslag til nye kryssord eller andre konkurranser. Og for all del, har noen en hobby som de kan fortelle om, så gjør det.

Hilsen Sjur

Innhold:

Redaktørens hjørne	s. 2	Kryssord	s. 11
Lederen har ordet	s. 3	Eik Jordstasjon 30 år	s. 12
"Gamle generaler skal tie"		Ordet fritt	s. 14
Et fyrtårn i norsk teleforskning - vår kjære Nic Knudtzon	s. 4	Nytt fra arbeidsutvalget	s. 15
Forskning før og nå		Sentrale og lokale samarbeidsprosjekter	s. 15
Hvor står Telenor i dag?	s. 6	Nytt fra lokalforeningene	s. 16
100 millioner		Foreningsnummer og adresser	s. 18
mobilabonnenter i Telenor	s. 8	Landsstyret	s. 19
Min hobby	s. 9	Telepensjonistenes Internett	
Sofustanker	s. 10	med ny plattform	s. 19
Høstdikt	s. 10	Temareise til Sør Amerika	s. 20
Min telehistorie	s. 11		

Frist for innlevering av stoff til høstnummeret er **12. november 2006**.

Redaktøren forbeholder seg retten til nedkorting av innlegg.

Forside: Nic Knudtzon foran porten sin i Risstubbyen.

Lederen har ordet

Ja, kjære telepensjonister da håper jeg at alle har hatt en like fin sommer som undertegnede. Makeløst er vel det rette ordet for hvor fint det har vært, - i hvert fall nede på Bohuslänkysten hvor jeg har mitt sommerparadis. Selv om sommeren også har gått med til å få på plass ny sommerstue og diverse oppussingsprosjekter, har jeg kunnet pleie familie og venner som har besøkt oss. Båtturer i skjærgården eller bare kunne traske langs fjæra har det også blitt rik anledning til. I skrivende stund banker høsten på døra, en vakker årstid, og det er derfor all grunn til å ta frem turstøvlene og benytte også denne årstiden flittig til ulike aktiviteter.

I ledige stunder kan jeg ofte sitte og mimre over mangt og meget, ikke minst etter å ha lest Rolf Køstes bok fra gjenreisningen av Finnmark etter 2. verdenskrig. Fremdeles er det mange av våre telepensjonister som sikkert husker tilbake til de tider hvor man måtte slite for å komme gjennom hverdagen både hjemme og på jobben.

"Alt var så mye bedre under krigen " synger Ole Paus i en av sine viser. Fremdeles finnes det mennesker som mener ting var bedre før.

Mye har imidlertid skjedd etter at vår gamle landsfader Einar Gerhardsen proklamerte for folket at røyken fra fabrikkpipene skulle gi Norge høyst tiltrengt valuta for å bygge landet. De fleste var vel på den tiden enig i at røyken som tåkela og forurenset både by og land var noe positivt, - et tegn på verdiskapning og velstandsøkning. Våre miljøvernere, hvis det fantes noen av den rasen på den tiden, hadde trange kår.

Lange arbeidsdager og korte ferier i et dårlig arbeidsmiljø og med liten lønn, opplevdes vel greit for de fleste da naboen ikke hadde det særlig bedre. Alt arbeid i heimen ble gjort med håndkraft enten det var matlaging, vasking av klær og kopper eller andre trivialiteter. Telefon og biler kunne man bare drømme om for å holde kontakt med familie og venner. Dampradioen var på den tiden hjemmets faste samlingspunkt.

I dag kan vi trekke litt på smilebåndet når vi tenker tilbake. Vår hverdag preges av mobiltelefoner som både er telefon, kamera, TV, musikkspiller, informasjonsformidler, og mye mer i samme apparat.

Internett er blitt et like selvfølgelig hjelpemiddel i hjemmet som på jobben, og gir oss et hav av ulike bruksområder. Litt satt på spissen behøver vi knapt nok å forlate hjemmet, da det meste kan fikses via PC-en.

Som de fleste vel har fått med seg har pensjonen økt med 3,6 %. Grunnbeløpet (G) ble økt med 2.193 kroner til 62.892 kroner fra 1. mai i år.

Når grunnbeløpet øker, øker både grunnpensjonen, tilleggspensjonen og særtillegget tilsvarende. Hvis man har en pensjon på kroner 250.000 ble økningen 8.750 kroner som slett ikke er dårlig. De fleste eldre arbeidstagere får normalt mindre i lønnsøkning enn årets trygdeoppgjør.

Mye tyder på at pensjonistene denne gangen er kommet svært nær den såkalte "gjennomsnittlige real-lønnsutvikling for alle yrkesgrupper". Vi kan i alle fall slå fast at med en prisstigning på mellom en og to prosent, vil pensjonistene få økt sin kjøpekraft.

Telepensjonistenes Landsforbund støtter forslaget fra Sosial- og Helse direktoratet om tilnærmet gratis tannhelse for alle. Forbundet har via SAKO i mange år fremmet krav til staten om at tannhelsen for eldre må komme inn under egenandelstaket på linje med lege-konsultasjoner.

Vi ser at mange eldre ikke har økonomi til å takle sine tannlegeutgifter. Av den grunn går de ikke regelmessig til tannlegen. Tennene er en del av kroppen, og ved å innføre en ordning hvor så godt som alle får tilnærmet gratis tannlegebehandling er en viktig milepæl nådd. Forbundet ser nå fram til tannhelsereformen som Stoltenbergregjeringen har bebudet.

Som det kom fram i siste nummer av Telepensjonisten jobber Forbundet med fornying av vårt nettsted. I disse dager starter opplæring av våre datakontakter rundt i lokalforeningene som skal være bindeleddet mot vår nye nettredaktør. Hvis det går som vi håper vil den nye plattformen settes i drift i løpet av 3. kvartal. Med det nye nettstedet håper vi at dette vil bli en inspirasjon for oss alle, og at bruken av nettstedet økes betydelig.

Dagfinn Skarbøvik

“Gamle generaler skal tie”

Et fyrtårn i norsk teleforskning - vår kjære Nic Knudtson

- Det er 14 år siden jeg forlot Televerket, så jeg er ikke lenger oppdatert, og min holdning har vært at: “Gamle generaler skal tie”. Nå har jeg gitt meg filologien i voll. Det er kort vei til byen på sykkel. Nå har jeg kost meg i hele sommer i stillheten på byens biblioteker.

Perfeksjonisten og familiefaren

Jeg hentet Nic hjemme i Ristubben. Vi skulle til Fornebu og møte Telenors nåværende forskningssjef Hans - Christian Haugli som vi hadde avtalt møte med. Vi skulle snakke om forskning før og nå.

Men jeg var også nysgjerrig på Nic's egen historie. Han viser meg stolt boken om sin oldefar professor, dr. Ludvig Daae som han har skrevet med støtte fra Norske Videnskaps-Akademi. Daae var bl.a. en av grunnleggerne av Aker mekaniske verksted.

Nic hadde forberedt seg vel. - Han er jo pefeksjonist, sier hans blide kone Elna på klingende bergensdialekt. Jeg vet at han har skrevet et 10 siders notat om tilblivelsen av Televerkets Forskningsavdeling for anledningen.

-Her har vi det deilig, sier hun og peker stolt rundt seg i hagen og på det vakre brunbeisete huset som skinner i tjærefarge. - 10 liter beis tilsatt 1 liter benarolje er oppskriften, sier maleren Nic forklarende, - da holder det meget lengre. - Hit kom jeg i 1925 som 3 åring. Da gikk hestene og beitet på jorden her og Ris kirke var ennå ikke bygget. Vi har 5 barn og 15 barnebarn som alle bor i 15 minutters omkrets herfra. Elna og jeg går 2 timers tur med en lånt veloppdragen schæfer hver dag. Det er fin mosjon. Det er en familiekjær pensjonert forskningsdirektør jeg henter til intervjuet på Fornebu. Min respekt for Nic glir over i et smil, da vi går ut gjennom porten i Ristubben som har et blankpusset messingskilt med påskriften: “Never mind the dog. Be ware of the Owner”.

TF medarbeidere pa min siste arbeidsdag

Utdannelse og doktorgrad

Nic tilhørte krigsgenerasjonen fra NTH som ble uteksaminert i 1947. Som student fikk han sin første føling med Telegrafverket da han deltok i åpningen av hovedsentralen i Trondheim. Den stod lenge ferdig montert, men ble ikke satt i drift fordi noen viktige deler ble gjemt bort og først tatt frem da freden kom. - Vi satte inn sikringene i abonnentlinjene og fikk betasuppe for jobben da sentralen tikket og gikk. Den ansvarlige ingeniør i Telegrafverket var en kjekk, ung, dyktig mann, som også hadde forelest telefon-sentraler for oss på NTH- han het Ove Malm og var far til Sjur, begge tekniske sjefer i Oslo.

På NTH tok Nic diplomene hos legendariske Helmer Dahl hvor han gjennomførte de første beregninger på digitale telesystemer i Norge. Diplomen stod til innstilling så det bar til MIT i USA i 1948 på 3 måneders stipend fra Forsvarets Forskningsinstitutt. Det ble ytterligere forlenget med 2 måneder av MIT. - Der fikk jeg nyte et liv på verdens ledende tekniske universitet i pionerepoken for informasjonsteori og kybernetikk. med utvalgte personer som Norbert Wiener og Claude Shannon. Jeg brakte med meg informasjonsenheten “bit” tilbake Norge.

Nye spennende radioteknologier

Vel hjemme arbeidet Nic ved FFI i Bergen fremtil 1955 og var med på utviklingen og etableringen av de første mikrobølge radiolinjene i Norge. Dette førte til at Nic tok doktorgraden i Nederland innen dette emnet. - Jeg fikk mange flotte fjellturer i Norge med tracévalg for radiolinjer som en del av jobben, og grunnlaget for Neras levering av radiolinjer til Forsvarets Felles-samband ble lagt. Telegrafverket spilte mildt sagt en passiv rolle og feiden mellom Forsvaret og Telegrafverket den gangen kjenner mange. Men det gode som kom

ut av det var at grunnlaget for Televerkets forskningsvirksomhet ble lagt. Så ble Nic sendt til SHAPE Technical Center hvor han var frem til 1967. Der arbeidet han med teleprosjekter over hele Vest Europa og Tyrkia og de nyeste teknologiene innen scatter, satellitter og "elastiske" nettstrukturer mot brudd og skader etc.

Forskning i Televerket

- På en visitt hos daværende telegrafdirektør Larsen julen 1966 uttalte Larsen: "Alle sier at Telegrafverket må forske, men jeg vet ikke hva vi skal forske på, så vi trenger en forsknings-sjef som kan finne ut av det" – Jeg ble ansatt som forsknings-sjef og tiltrådte i januar 1968. "En av de få tatt inn fra gaten" - iflg. overingeniør Christensen ved Huskontoret. - Men jeg ble raskt akseptert til tross for min militære forhistorie, og Leif Larsen kunne glede seg over at TF kom i gang.

- Jeg gikk på en rekke besøk de første ukene, bl.a. til telemontørene og kvinnenes personalorganisasjoner. I NTTF ble jeg vel mottatt med en dram, og akkurat da kom Leif Larsen inn gjennom døren og påpekte skøyeraktig statens forbud mot nytelse av rusdrikk i arbeids-tiden - så måtte jeg også delta i hans skål for et godt nyttår. Et annet besøk var hos KTTL. Telefonautomatiseringen var i full gang og førte til mange oppsigelser blant våre kvinnelige ansatte. Mitt alvorlige råd til dem var å gå for data. Men jeg var nok vel tidlig ute til at det førte til noen umiddelbar aksjon. Teledirektorat fikk nemlig sin første datamaskin i 1971.

- Generaldirektør Øvregard viste stor interesse for TF i sine 12 år, og Kjell Holler "Televerkets Ronald Reagan" (Nics betegnelse) fortsatte denne støtten. – Håkon Nymo, min nestsjef, var en ypperlig støttespiller både teknisk og administrativt, og støtten jeg fikk fra saksbehandlere i avdelingene var til stor hjelp. Jeg husker særlig Reidun Skogvang i Personalavdelingen.

Overbevisning

- Jeg skjønte raskt at Televerkets forskning ikke kunne finansieres via Forskningsrådet. Jeg mente at Telegrafverket som monopolbedrift hadde et samfunnsmessig totalansvar for utviklingen av norske telekommunikasjoner, inklusive undervisning og industriell utvikling. Dette ble aldri diskutert eller vedtatt offisielt. Jeg handlet etter min overbevisning slik som direktør Karl Stenstadvold hadde gjort i SINTEF.

Elna og Nic, Et aktivt pensjonist par

Samarbeid

- Forskningsavdelingens rolle var naturlig nok i prosjektenes første fase mens Teknisk avdeling stod for implementeringen. Stort sett var grensegangen klar, slik som ved den landsomfattende innføringen av digitale sentraler, hvor Teknisk avdeling hadde det hele og fulle ansvar og løste oppgaven på en fremragende måte.

Teleutvalget

- Det offentlige Teleutvalget fra 1980 -83 tok for seg liberalisering, grensesnitt og verdiøkende tjenester i fremtidens norske telemarked. Det ble et sentralt diskusjonstema i utvalget at Televerket skulle begrense sin virksomhet til bygging og drift av telenettet og ikke ta del i utviklingen av nye tjenester. Heldigvis lyktes det meg å skape forståelse for at det ville være logisk at også Televerket skulle få delta i full bredde i den forestående konkurransen i telemarkedet. Gjennom Teleutvalget fikk politikerne i Stortinget en bredere forståelse for Televerkets omfattende virksomhet. Det førte til at de plussset på Telestyrets forslag først til 1 % og senere 1,5 % av Televerkets totale driftsinntekter.

Ingen vanskeligheter, kun utfordringer

- Det er mange hyggelige minner som dukker frem i tankene når jeg tenker tilbake på medarbeiderne i TF, sier Nic. **Husk, det finns ingen vanskeligheter, kun utfordringer**, var Nics offensive melding til dem. Jeg hadde meget god støtte i mine forskningssjefer. Det er vanskelig å nevne noen enkelt, men jeg håper at mange kan være enig i følgende hovedkonklusjon: "TF's med-arbeidere utgjorde en familie med en autoritær, men real far". Han uttrykker sin dypfølte fellestakk til dem alle for en drivende innsats og positiv holdning.

FORSKNING FØR OG NÅ HVOR STÅR TELENOR I DAG?

Vi eldre lurer på hva slags forskning som bedrives i Telenor i dag? Har FoU, slik vi kjenner begrepet, skiftet innhold? Har rammebetingelsene forandret seg? Føler Telenor samfunnsansvar lengre. Er langsiktig forskning et forlatt tema?

Ny fokus

For å få svar på dette tok vi med oss nestoren innen norsk teleforskning, tidligere forskningsdirektør Nic Knudtzon, til Fornebu der vi møtte Hans-Christian Haugli, nåværende forskningssjef for Telenor Research and Development (R&D).

Vi fikk et overbevisende svar av Haugli som ga oss eldre tilbake troen på at forskning og utvikling fortsatt er relevante begreper i Telenor, men har skiftet fokus og innhold.

Kraftige endringer

- Forskingen har gjennomgått kraftige endringer, åpner Haugli med. - Nye aktører har kommet på banen. De gjør penger på andre og nye områder (for eksempel annonsering) og kan tilby noen av Telenors tradisjonelle tjenester billig. Derfor må Telenor finne nye produkter og verdikjende tjenester hvor vi kan få nye eller økte inntekter. Telenor har lyktes meget godt med sin sterke satsning på nye brukerorienterte produkter.

Fra teknologi til programvare

- Teknologisk forskning og utvikling stod sentralt i TF's program og la grunnlaget for telenettene våre i min tid, sier Knudtzon. - I dag løses mye av den gamle hardware - teknologien med programvare, repliserer Haugli. - Det gjør innovasjonstakten langt raskere. Derfor står IT sentralt i dagens virksomhet. Teknologi og nett er fortsatt viktige områder selv om innsatsen på disse tradisjonelle områdene har sunket. Det samme gjelder på satellittområdet hvor satellitt - TV og bredbåndssatellitter er viktig.

Asiatiske brukere

- Brukere og tjenester begynte å få oppmerksomhet også i min tid sier Knudtzon. Bare tenk på VØT - verdikjende tjenester og TBK hvilken innsats de gjorde. - Brukerne står helt sentralt i dagens forskning, sier Haugli. Over halvparten av virksomheten fokuserer på brukerforståelse. Dette er så viktig at R&D har en ny

forskningsgruppe i Malaysia som forsker på asiatiske brukere.

Mange nye tjenester kan bli mer brukt hvis de blir enklere å bruke. Derfor arbeides det med opplæring av brukere i markedet og forenkling av bruk. Å redusere antall tastetrykk eller automatisk levering av informasjon er for eksempel viktig.

Kommersialisering

- For oss var det viktig å sørge for at landet fikk gode telekommunikasjoner, sier Knudtzon.

- I dag må vi meget tidlig legge sterk vekt på kommersialiseringen av nye produkter og tjenester som utvikles. Det er viktig at det blir inntekter raskt fordi levetiden blir kortere, sier Haugli - Når nye produkter lanseres må vi ha analysert markedet og økonomien grundig. Det kan bl.a. være store forskjeller mellom markedene som det er viktig å forutse når man skal gjøre strategiske valg som har store økonomiske konsekvenser. Derfor bygger vi alltid forretningsmodeller for nye tjenester og produkter. Det er også viktig å kjenne til såkalte disruptive hendelser som kan føre til alvorlige økonomiske tap fordi man ikke har vært forutseende nok, som når det f. eks. oppstår store teknologiendringer og bunnen faller ut av markedet for et godt etablert produkt. Disruptive hendelser kan også føre til nye muligheter og derfor er det viktig å være tidlig ute.

Kortsiktig og langsiktig forskning

- Vi hadde et nært samarbeid med avdelingene i Teledirektoratet som var store oppdragsgivere for TF, sier Knudtzon. - Dagens forretningsområder er drivkraften for den kortsiktige forskningen hos oss i dag, sier Haugli. Aktivitetene har en tidshorisont på 1 - 3 år og behovet har mer enn doblet i 2006 i forhold til tidligere år. Den internasjonale mobilvirksomheten står for mer enn halvparten, sier Haugli. - Vi anvender 30 % av våre ressurser på strategisk forskning med en tidshorisont på 2 til 5 år i dag. Langsiktig forskning utover denne tidshorisonten er redusert sterkt i forhold til tidligere fordi både teknologi og markeder endres raskere enn før. Det er viktig at Telenor kan høste underveis fra den strategiske forskningen som utføres.

Samarbeid og vekst

-Televerket var sterkt engasjert sammen med norske bedrifter som f.eks. Nera, EB og STK i utviklingen av nye telesystemer. I dag eksisterer knapt nok noen av disse virksomhetene lengre, sier Knudtzon.- Hvorfor klarte ikke disse å overleve slik som f.eks. Nokia?

- Det har oppstått en ny flora av norske IKT – bedrifter, sier Haugli, og noen av disse er verdensledende, mens andre har stort potensiale. Opera Software som leverer software til millioner av mobiltelefoner er kanskje det mest kjente.

- Mange studier viser at IKT er viktig for å øke produktiviteten og dermed velstanden, fortsetter Haugli.

- Produktivitetsveksten i Europa var ca halvparten av USAs mellom 2000-2003. I USA bidro IKT til 60 % av veksten, mens i EU var bidraget kun 40 %. For å stimulere til økt vekst har Telenor tatt initiativet til flere samarbeidsprosjekter med små og store IKT- bedrifter. Telenors egne ansatte stimuleres også til etablering av nye virksomheter basert på egen produktutvikling. Nye eksempler på norsk industrisamarbeid er "Motivasjon AS", "Trådløs framtid " og "Intelligent Transport Systems of Norway". Her spiller Telenor R&D ledende roller.

Hans-Christian Haugli.

Samfunnsansvar og statlig forskning

Samarbeidet med statlig styrte forskningsorganer som for eksempel Forskningsrådet, har aldri vært spesielt sterkt verken før eller nå, iflg. forskningssjefene.

- Det satses relativt sett lite på IKT, og vi er med i noen komiteer og blir spurt engang i blant, sier Haugli. - Jeg er uenig, sier Knudtzon, dere må være så gode at dere kan ta ledelsen her i Norge, vi ventet ikke på andre, vi bare satte i gang!

Rekruttering og Kompetanse

I 1992 hadde TF en bemanning på 270 personer, hvorav 208 hadde universitetsutdanning.

- Vi var en stor familie med unge dyktige mennesker, mange med høy spisskompetanse, sier Knudtzon.

- Tverrfaglighet og flinke folk som kan ta ansvar og kan levere, er viktig i dagens forskning og utvikling, sier Haugli.

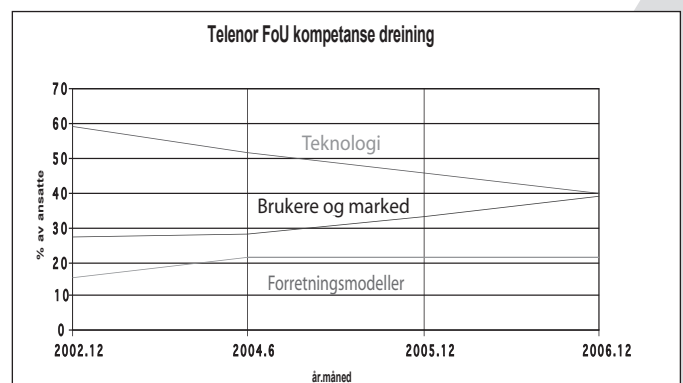
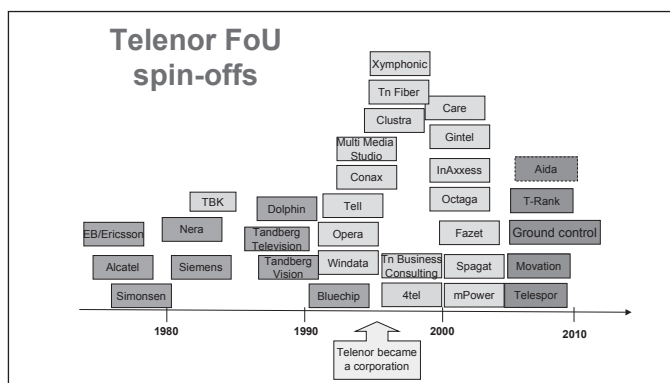
- Ja, sunt vett og tilpassningsdyktighet er viktig, repliserer Knudtzon.

Dagens R&D har gjennomgått en vanskelig slankeprosess som nå er et tilbakelagt stadium. Bemanningen er på ca 220 personer og vokser nå forsiktig. Den første annonsen på lang tid etter nye folk kom i disse dager.

Hvorfor hører vi ikke mer om det?

- Jeg er imponert og glad over hva jeg har hørt her i dag, sier Knudtzon. Det skjer mye spennende og interessant i Telenor innen forskning og utvikling, men hvorfor hører vi ikke mer om det? Vi hører bare om Telenors dårlige service og høye priser.

- Ja, her ligger tydeligvis en viktig oppgave, avslutter Haugli.

100 millioner mobilabonnenter i Telenor

Konserndirektør Kai Rosenberg

Konserndirektør Jan Edvard Thygesen ønsker nye medarbeidere i Serbia velkommen i Telenor

I disse dager passerer den magiske 100-millionersgrensen for abonnenter i de selskapene Telenor har eierskap i, og 1. september startet konsernet opp i Serbia.

I og med at Serbia kom med i familien, er det nå mobiloperasjoner i 13 land. I Serbia er det foreløpig omlag 2,5 millioner abonnenter i en befolkning på nærmere 10 millioner. Dette samme med den kontinuerlige veksten i øvrige 12 land førte til at Telenor i disse dager har passert 100 millioner. Men det ligger fortsatt store muligheter i det samme området. Da Telenors konsernsjef Jon Fredrik Baksaas la fram halvårsresultatet i slutten av juli var abonnementstallet 95,6 millioner. Konsernsjefen understreket da at det fortsatt er store vekstmuligheter i de landene Telenor har valgt å satse på. Samlet befolkningstall er nemlig 600 millioner.

Flere medarbeidere utenfor Norge

Konsernsjefen la nok en gang fram solide resultater, og Telenors markedsverdi er nå ufattelige 133 milliarder kroner. Ikke bare var det abonnementstall som viste den store veksten utenfor hjemlandet. Tallene for antall medarbeidere belyser nok en gang det samme. Ved halvårsskiftet var det 31.750 medarbeidere i Telenor. Av disse holder 21.000 til utenfor Norge. I og med overtagelsen av selskapet i Serbia økte tallet på Telenor-medarbeidere utenfor Norge til 22.000.

Sterke forbindelser

I Serbia overtok Telenor et eksisterende mobil-selskap som har en markedsandel på 45 prosent. Den serbiske staten la ut selskapet på auksjon etter at de tidligere eierne hadde styrt selskapet etter prinsipper som ikke var forenlig med god forretningsskikk. Ni utenlandske mobil-selskap viste sin interesse for selskapet, og etter en utvelgelsesprosess var Telenor ett av tre selskap som møttes til en åpen auksjon i Beograd med publikum i salen og TV-overføring. Telenor trakk det lengste strået i konkurranse med østerrikerne og egyptere.

Telenor rykket da inn med ledere og nøkkelpersoner fra mange av sine selskap rundt i verden, og i løpet av en måned var den endelige overtakelsen et faktum. Vanligvis tar slike overganger minst tre måneder. Fra 1. september er det Telenor-logoen som gjelder også i det landet som av historiske årsaker har sterke forbindelser med Norge.

Støtte fra Norge

Under den formelle overtagelsen 31. august framhevet den serbiske president de historiske forbindelser mellom våre to land; både hvordan nordmenn tok vare på de daværende jugoslaver under den annen verdenskrig, men ikke minst hvordan Norge har støttet Serbia i gjenoppbyggingen etter krigen tidlig på 90-tallet: "Mange land støttet oss i starten, men de fleste forsvant da medieoppmerksomheten forsvant. Norge har fortsatt å støtte oss", sa presidenten til media i forbindelse med overtagelsen.

De mange Telenor-medarbeiderne som har deltatt i overtagelsen i Serbia, har også erfart den sterke takknemligheten fra den serbiske befolkning i sitt samarbeid med dem som nå er blitt våre Telenor-kolleger i landet og i kontakt med andre i og utenfor jobb. Telenor har stått bak den største utenlandsinvesteringen i Serbia, var i august det desidert mest omtalte selskapet i landets medier. Landets TV-kanaler brukte de første 10 minuttene i sine nyhets-sendinger til å dekke Telenors inntreden.

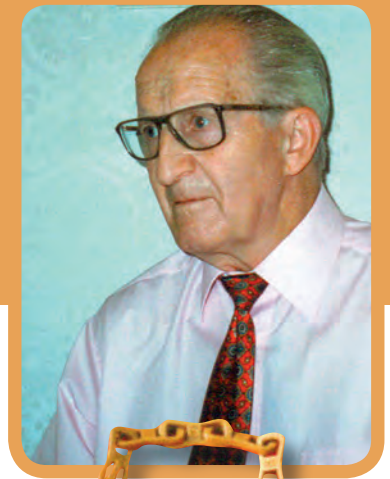
Markeringen rundt overtagelsen var inspirerende for de mange Telenor-medarbeiderne som hadde stått på. Men nå er det igjen hardt arbeid som gjelder. Der som i de 12 andre landene Telenor har virksomhet i.

MIN HOBBY

Det gir glede å skjære i tre

Knut N. Stokke

Treskjæring

Treskjæring som hobby er ikke så veldig originalt. Det er mange som driver med det, sjøl om resultatet kan bli nokså varierende. Men å ha noe å drive med, skape noe med hendene, gir en glede som langt overgår det som de kunstneriske kvaliteter skulle tilsi. Dessuten kan mange oppnå bra resultater med tålmodighet og trening.

Øvelse og veiledning

Egentlig begynte min interesse for å arbeide med tre allerede i 3 – 4 års alderen. På tross av god veiledning fra far, gikk det ofte hardt utover fingrene, og særlig da pekefingeren. Seinere, på folkeskolen, fikk vi videre god innføring i tresløyd fra ivrige sløyd lærere.

Gammel tradisjon

Jeg ble mektig imponert da jeg fikk se et bilde av ei treskei fra utgravningene på Bryggene i Bergen. Den er fra 1300 tallet, og har utskjæringer som viser en kunstferdighet som er minst på høyde med det som best presteres i dag med førsteklases redskaper. Dessuten ser en bl.a. av stavkirkeportaler og andre utskårne ting at treskjærerkunsten var godt utviklet allerede for 1000 år sia.

Videre utvikling

Sjøl om det er mye tradisjonsbindinger innen treskjæring, så stenger ikke dette for å prøve med nye former. Og ofte har en sett at enkelte nyskapinger har blitt populære prydgjenstander.

Sosialt samvær

Fleresteder gjennomføres kurs i treskjæring der andre med felles interesser kan dyrke sin hobby. Treskjæring gir da et grunnlag for sosialt samvær, noe vi trenger mer av både nå og i framtida.

SOFUSTANKER

-Sofus, du må våkne, redaktøren ring-er, kvitret min fru en smule skadefro, hun sov jo ikke midt på dagen. Brutalt revet ut fra sommersiestaens søte drømmer om badenymfene jeg nyss hadde skuert på stranden, ble det en brå oppvåkning. Og samvittigheten var ikke nådig. Jeg hadde jo lovet å skrive til forrige nummer. Men så kokte det bort i sommersola og demensen. -Ja?, snerret jeg nærmest inn i bærbar-telefonen som min kjære kone stakk opp i mitt sommerdøve øre. Visa var som fra redaktører flest: Minner om..., håper at..., fristen er... Hadde hørt dette alt for mange ganger før.

Krise, tenkte jeg, og så for meg tomme vannmagasin. Har sett dem sjøl med ørret som spretter etter vann der det før var fjellluft om å gjøre. Rikere blir landet når strømprisen øker og kraftverkseierne håver inn gevinster fra vårt tapte arvesølv, mens vi bare høster bekymring for vinters kulde og slunken vinterpung når kraftkara har tatt sitt.

Markedet fungerer, sier kraftverk-seigerne, og gnir terrawatthendene sine. All sommerstrømmen er solgt til utlandet til feite priser, og vannmagasinene i fjell-Norge er tomme. Så til vinteren må vi kjøpe tilbake kull- og atomkraft for å berge oss fra å fryse. Syting er det nye ordet som erstatter frysning, etter økonomenes mening.

Israelske bomber har regnet over Libanon. Selv Sofusen bryr seg lite. 'Guds utvalgte folk' må vel få velge når det skal regne bomber som represalier for raketter skutt i hytt i pine mot Israels land. 10 boligblokker som gjengjeldelse for en soldat i avgang, er verdinormen. Represalier mot sivilbefolkningen etter terrorangrep lærte de av Hitler. Den gang hette det sabotasje, men reaksjonen fra herrefolket var den samme.

-Nå surrer du fælt, ytret min kjære etter å ha lest over skuldra, kanskje med litt samvittighet over å ha bråvekket meg. Så klart. Her hjemme er det jo bare lutter glede. Fisken biter på sjø og i elv, om du gidder ro ut og egne. Riket har flust med penger men skrypt med arbeidskraft som vil jobbe Helst lar vi polakkene gjøre grov-arbeidet, og betaler lite, som herrefolk pleier. Kanskje har polakkplukkerne pisset på jordbæra vi spiser, men hva gjør vel det, bare fløten er frisk og bæra billig. De må nok også trå til når vi havner på sykehjem om få år.

Telenoret sakker etter, selv om de ennå tjener grovt på ufortjent gammel telejolalitet på hjemmemarkedet. Utenlandssatsingen går bra, snart ligger hjemmemarkedet brakk, det er ikke lenger der de store pengene ligger, forstår vi. Per Gynt ble også verdensmann som rotet seg bort i Egypten.

-Har du blitt pessimist, Sofusen min?, spurte fruene bekymret etter å ha lest tankene mine.

Tja, sa jeg, og tenkte på Telenorets heftige utflagging. Strategien synes å være å kvitte seg med folk og egen kompetanse. Driftskompetanse kan kjøpes av leverandørene (i dyre dommer) og hjemmemarkedet blir stadig mindre interessant etter hvert som konkurrentene kommer på banen med sine underbud.

Filosoferinga tok bråslutt da min kjære dro meg ut av halvtåka med et kvast spørsmål: -Søv du ennå? Det behagelige hadde vært å dra et bekræftende snork. Men livserfaring er at verken hustru eller redaktør lar seg ustraffet vente på. Så jeg skriver igjen.

Redaktøren ber om bilder som illustrasjon, det fyller jo spaltene. Kameraet mitt har brutt sammen. Foreslår derfor et sønderskutt hus i Libanon, det fins på nettet. Alternativt en ortodoks jøde med kinnskjegg og sort hatt ved Klagemuren i Jerusalem, mens han snakker i mobiltelefonen.

Må sommeren ha gjort oss alle godt!

Sofus

Det er høst og Mary Solvik fra Namsos har sendt oss sine tanker om den

*EN NYPE HANG SÅ RØD OG SKJÆR
OG BLE FORELSKET I ET BRINGEBÆR
BÆRET BLE RØDT
FALT AV HER OM DAGEN
AV SORG FIKK NYPEMANN
LUS I MAGEN*

MIN TELEHISTORIE

Denne skriftveksel fant sted i det gode gamle Televerket:

Om ventelister.

I et utbyggingsområde i nærheten av stedets sykehus var det etter hvert blitt store ventelister på telefon. Publikum klaget til telegrafbestyreren ved flere anledninger, men utbyggingen kom ikke i gang. Til slutt ble utålmodigheten for stor, og det ble skrevet til Telegrafstyret med klage over forholdene.

Telegrafstyret sendte klagen via distriktsjefen til telegrafbestyreren til uttalelse.

Det gikk flere måneder før det kom noe svar, men da det omsider kom, kom telegrafbestyreren med følgende "gledelige" melding:

"Kabelarbeidene på strekningen Pukerud - sykehuset er nå ferdig, og alle søkerne er lagt inn. Søkerne ble først lagt i jordkabel, men ble på det siste stykke hengt opp på kroker i stolper. Vi regner etter dette med at det ikke vil melde seg flere søkere på en tid".

Historien stammer fra troverdig hold i Telegrafstyret i sin tid.

Med hilsen Bjørn Kjensberg - Gjøvik

KRYSSORD

1	2	3	4	5		6	7
8						9	
10					11		
12						13	
14					15		
16		17	18	19			
20							

VANNRETT

1. Gresk gudinne
8. Dra
9. Kjemisk tegn
10. Uro
12. Varsku
14. Fork. for dennes (denne måned)
15. Gresk bokstav
16. Poststed i Aust-Agder
20. Elektrisk partikkel

LODDRETT

1. Datter av kong Minos
2. Trafikk
3. Anfall
4. Pris
5. Pronomen
6. Gripe
7. Bakterie
11. Kommune
13. Oljeselskap
17. Senior
18. Gl. tre
19. Del av bok (fork.)

Løsningen på kryssordet kommer i neste nummer av Telepensjonisten.

Eik Jordstasjon 30 år

Alterhaug ringte meg fra Stavanger i sommer. -Hei Sjur, vet du at Eik Jordstasjon fyller 30 år i år. 7 juli 1976 ble de første satellittforbindelsene med oljeplattformene i Nordsjøen åpnet. Jeg ringte John Ragnar Veastad som hadde spilt en sentral rolle for å få bygget Eik. Han ble overrasket og sa ja til et intervju. Eik ble et spennende prosjekt i starten av norsk satellittæra tidlig på 70 tallet.

Strategi og taktikk

- Vi snakker om strategi og taktikk, innleder Veastad. Han visste hva ordene innebar fra sin militære bakgrunn da han startet med Eik. Oljealderen kom på de fleste som julekvelden på kjærringa. Det eksiterte ingen klare opp-fatninger verken i Teledirektoratet eller hos politikerne om oljeindustri eller satellitter. Amerikanerne var de første med erfaringer fra offshore oljeutvinning i den Mexicanske Gulf. Men Nordsjøen er noe annet, lengre til havs og planlagt med store og kompliserte installasjoner for flere brukere med et langt større kommunikasjonsbehov. Dette siste fikk Teledirektoratet rett i fanget som et formidabelt problem. Stort sett hadde telesamband til oljeindustri til havs vært løst med mellombølge og kortbølge radiotelefoni. Problemet for oss ble for få radiokanaler (frekvenser) og for liten kapasitet. Phillips Petroleum presset på og for Teledirektoratet gjaldt det å finne en teknisk løsning som kunne aksepteres og ga det gunstigste resultatet, innen stramme tidsfrister.

Olje og kull

Oljevirkosomheten i Nordsjøen var drivkraften bak etableringen av Eik. Men i dag det kan innrømmes at i "bakhodene" i Teledirektoratet lå også behovet for å finne en løsning for Svalbard. PPC (Phillips Petroleum Co), Elf og Statoil måtte ha samband ut til oljeplattformene sine i Nordsjøen og samfunnet på Svalbard led under dårlige radiokommunikasjoner med liten kapasitet. Oljeselskapene krevde raske løsninger og ba om omfattende samband som ville sprengte enhver frekvenskapasitet ut fra det som Televerket var tildelt via ITU. Det måtte finnes andre løsninger som var mer effektive enn det Phillips hadde erfaringer med fra Gulfen. Her i Nordsjøen var avstandene lengre, kommunikasjons-punktene flere og krevde større kapasitet. Hva med troposcatter, som britene drev med til plattformene i sin del av Nordsjøen, eller kanskje satellitt?

Intelsat

Radiolinjekontoret arbeidet allerede med troposcatter-løsninger, men det innebar store antenner og det ville resultere i store plassproblemer på plattformene. Radiotransmisjonskontoret var mot troposcatter som på grunn av sin store sendereffekt var en potensiell interferenskilde for andre radiokommunikasjoner. I dette tidsrommet drøftet man endringer for markedsstrategien innen INTELSAT. Denne internasjonale satellitteierorganisasjonen åpnet muligheter for salg av deler av de enkelte satellittenes kapasitet og for nasjonale formål. Dessuten tillot de mindre og enklere jordstasjoner enn før. PPC var i utgangspunktet skeptisk til satellittløsninger. De måtte i løpet av flere møter i løpet av 1973/74 overbevises om driftsikkerheten og andre fordeler som mindre antenner og lettere utstyr. Dette var en stor fordel for de mindre pumpeplattformene. Teledirektoratet unngikk dessuten formelle problemer i forhold til Telegrafloven.

Prosjetgruppe

- I et direktørmøte i mai 1974 var det klart at Teledirektoratet gikk for satellittløsningen. Den ga tekniske, plassmessige og dessuten andre fordeler for både oljeindustrien og for Televerket.

Troposcatteren ble dessverre parkert til stor sorg for Radiolinjekontoret, men den var ikke den mest gunstige løsningen. Til å lede prosjektet ble det etablert en tverrfaglig Styringsgruppe med Håkonsen, TF; Taranger, TL og Veastad, TR som leder av denne "prosjektansvarlig instans". For det daglige teknisk betonte arbeidet ble også nedsatt en tverrfaglig prosjektgruppe av dyktige personer. Jeg husker bl.a. Fjøsne, Sandnes, Nærland, Audestad, Torstensen, Vabø, F G Johannesen og Dalen. I 1974 startet vi prosjekteringen. Vi bestemte oss som nevnt for å satse på satellitt fordi det ga den totalt sett enkleste og mest fleksible tekniske løsningen med direkte samband til nye riger etter hvert som virksomheten vokste i Nordsjøen.

Eik

- Vi måtte finne et hensiktsmessig sted for jordstasjonen på fastlandet, forteller Veastad. Vi havnet på Moi, langt nede på Jæren, selv om jeg ønsket meg nærmere Stavanger. Der "fryktet" radiolinje-kontoret interferens for radiolinjene, kanskje et lite "takknøst". På Eik fant vi til slutt en hensiktsmessig horisont med åpen tilgang til himmelvelvingen og satellitter over det Indiske hav og Atlanteren. Det var viktig å ha reserveveier dersom en av satellittene skulle svikte. I denne fasen kom telesjef Alterhaug inn i bildet og ble en flott samarbeidspartner.

Investeringer og driftskostnader

-Vifikkenutmerketavtale,oljeselskapenebetaltekalaset, sier Veastad smilende. De måtte dele investeringene likt mellom seg. Eventuelle nye selskaper som kom på banen måtte ta sin andel. Det samme gjaldt driften. Den skulle selskapene betale etter bruken. Så vi slapp meget billig unna.

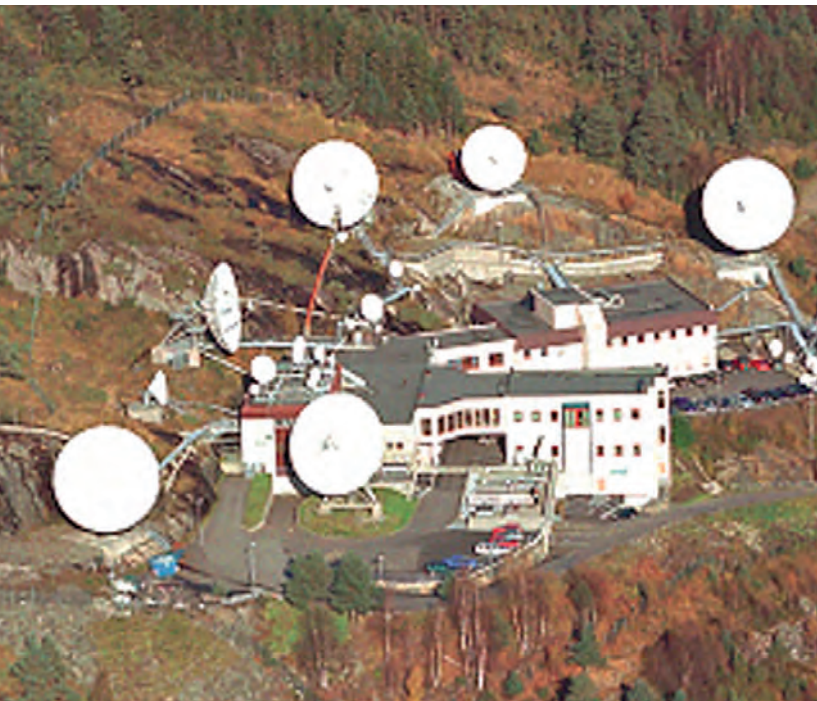
Svalbard

- Det beste av alt var at byggingen av Eik la grunnlaget for et langt bedre samband til Svalbard, sier Veastad. Det var ingen som hadde tro på at Svalbard kunne løses med satellitt. Svalbard lå for langt mot nord. Satellittene "kom under horisonten", det hadde tidligere undersøkelser vist. Men her var jeg sta og aksepterte ikke etablerte og internasjonalt vedtatte forestillinger. TF gjorde nye målinger og kom tilbake med et mer optimistisk svar, og igjen ble et par ingeniører fra amerikanske COMSAT redningen. I 1974 skysset de raskt og effektivt prøveutstyr opp til Isfjord radio, og vi fikk etablert den første telefonsamtalen med Norge over satellitt via to satellitthopp og bakkestasjoner i USA og på Tanum. Den gikk direkte til Øvre-gaard som satt i styremøte da jeg ringte. Han, som

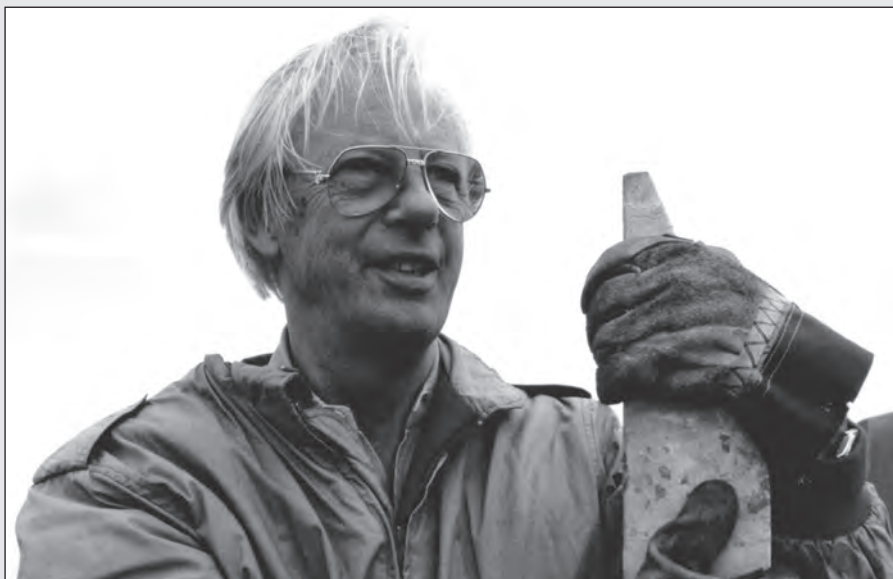
ikke akkurat hadde så meget til overs for meg, ble litt betuttet der han satt og hadde viktigere saker fore. Men jeg forlangte å få snakke med han for Svalbard var også viktig. Telefonsamtalen var seieren over all pessimisme og alle "forståsegpåere".

Sjur Malm

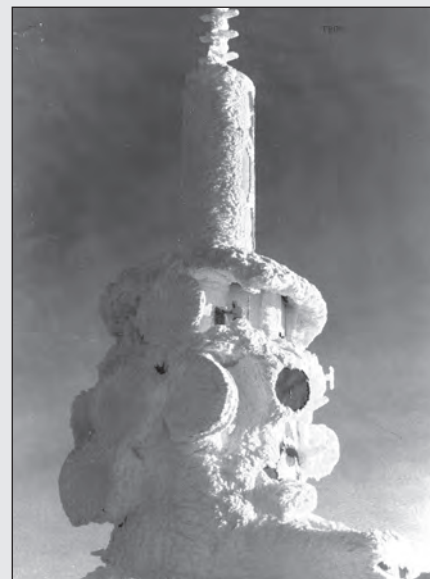

Eik i dag

Eik jordstasjon eies i dag av Telenor Satellite Services (TSS) som er global leverandør av satellittbaserte tele- og datatjenester både på land, til sjøs og i lufta. I tillegg til å være knutepunktet for de maritime satellitt-tjenestene, utfører stasjonen også TT&C tjenester (Telemetry, Tracking and Control) for Thor II og III satellittene. Stasjonen har en SS7 - link til Telenor Satellite Services øvrige to jordstasjoner i USA, og kan dermed tilby global dekning. Eik dekker Atlanterhavet og det Indiske hav. I dag jobber det ca 70 personer på Eik.

Alexander Valen

Tron

Kringkastingstjenesten feilaktig fremstilt

Alexander Valen har sendt en betenkning til Jon Fredrik Baksaas med sterk kritikk av fremstillingen av kringkastingstjenesten i Norsk Telekommunikasjonshistorie omtalt i forrige nummer av Telepensjonisten. Utbyggingen av kringkastingstjenesten er mangelfullt beskrevet, delvis feilaktig og bygger på fabuleringer fra forfatteren iflg. Alexander Valen.

Sitat:

"Televerket organiserte ikke denne utbyggingen, ingen organiserte den. Utbyggingen ble improvisert fra start til slutt, og til dels i

kaotiske former. Det fantes blant annet ikke nødvendige sikkerhetsforanstaltninger. Man kunne ikke håndtere slike problemer, for de var uvante og ukjente i systemene til Televerket, dette var nemlig ekstremt vanskelig anleggsarbeid i høyfjellet. De tragiske tosifrede dødsrater forteller sin egen historie."

Brevet til Baksaas som inneholder en detaljert kritikk av historiefremstillingen er lagt ut på Internet. Det kan også taes direkte kontakt med Valen på tlf.67536614.

Blogadresse

<http://telehistorie.blogspot.com>

ALEXANDER VALENS KRITIKK AV "NORSK TELEKOMMUNIKASJONS HISTORIE - 3 bind"

Jeg har vært ansatt 30 år i Teledirektoratets Kringkastingskontor. Jeg tillater meg å publisere et mindre utdrag av Kringkastingskontorets historie, basert på mine memo-notater. Meningen med dette er å gi et korrektiv til det som er skrevet om kringkastningstjenesten i ovennevnte historieutgivelse. Jeg skylder mine kollegaer dette. Dessuten kan det kanskje være gunstig for dem som i dag arbeider i Norkring å få et lite innblikk i bakgrunnen for kontorets opphav.

Alexander Valen.

Norsk Telemuseum utga i 2005 "En søring nordpå" av Rolf Køste. Boka ble raskt utsolgt, og nå er den utgitt i ny revidert utgave.

Køste skildrer sine inntrykk og opplevelser i Telegrafverkets tjeneste i det totalraserte Finnmark under gjenreisningen og den spennende utviklingen av nye lokalsamfunn etter krigen.

Boka kan bestilles fra Norsk Telemuseum, tlf. 22 09 14 50 eller Rolf Køste, tlf. 62 81 59 10.

Pris kr **250,-** portofritt tilsendt.

NYTT FRA ARBEIDSUTVALGET

ved Arnulf Krokan

Forbundskontoret var ikke bemannet i juli og august, og arbeidsutvalget hadde ingen (formelle) møter i denne perioden. Men nå er vi tilbake igjen med friske krefter etter en utmerket sommer med mye sol og varme. Ragnhild Møklebust og Sjur Malm deltok på møtet. I perioden 20.mai til 1.september 06 har de vesentligste sakene for Arbeidsutvalget vært:

E-postadresser

Vi har ikke e-postadresser til alle foreningene og noen adresser er feil. Listene kontrolleres og oppdateres. De som ikke har svart pures opp. Vi samler også inn alle private e-postadresser fra medlemmene.

Medlemsregisteret

Det er behov for å legge om medlemsregisteret fra Excel til et databasesystem. Telepensjonistforeningen i Trondheim har utviklet et system som dekker deres behov for ulike rapporter. Vi vil nå vurdere om vi kan benytte samme system til vårt medlemsregister.

Representanter til Landsmøter og Lederkonferanser

Det burde være en selvfølge at alle foreningene er representert. Det er likevel noen foreninger som velger å ikke sende representanter til Landsmøter og Lederkonferanser. Hva kan gjøres

for å få alle til å delta? Dette skal tas opp på neste Landsstyremøte.

Regnskap per 31.7.06

Den økonomiske situasjonen er tilfredsstillende. Tilskudd er sendt alle foreningene.

Landsmøtet

18.-20.juni 2007

Planleggingen for Landsmøtet er i full gang. I denne fasen gjelder det innhenting av tilbud, utarbeiding av program og forespørsel til foredragsholdere. Det er telepensjonistforeningen i Tromsø som er ansvarlig for arrangementet med støtte fra Arbeidsutvalget.

SAKO-seminaret 2006

Seminaret gjennomføres 24.-25. oktober på Sundvollen hotell. Vi deltar med Dagfinn Skarbøvik, Kjell Ivar Tangen og Gerd Blomstrand Kristensen.

Landsstyremøte 14.september 2006

Denne gangen vil møtet holdes på Fornebu etter invitasjon fra Telenor. Vi vil også få en omvisning i Telenorbygget.

Kasserenen vår
Ragnhild Møklebust

Asker 4. september 2006

SENTRALE OG LOKALE SAMARBEIDSPROSJEKTER.

Dagunn Klakegg, Telepensjonistane i Sogn og Fjordane.

Leiarkonferansen i 2006 fokuserte på samarbeid, sentralt mellom landsomfattande eldreorganisasjonar og regionalt mellom Telepensjonistane sine lokale lag og lokalt med andre lokale organisasjonar.

Og det er mange viktige saker å ta tak i t.d.

- Pensjonsspørsmål
- Urettferdige skatteregla for pensjonistar og trygda
- Eldreråda (foreslått nedlagt av L K)
- Eldre si rolle i media og kulturbilete
- Lokale kulturprosjekt
- Dei eldre sjuke og pleietrengande sin situasjon.

Legeforeninga har nettopp offentliggjort eit forskningsresultat der dei har spurt 1200 legar og sjukepleiarar om helsehjelp til dei eldre. Og rapporten slår fast at: "Syke gamle blir behandlet dårlig". Og professor Reidunn Førde som har leia undersøkinga seier "Det er trist at livskvaliteten og eit verdig liv må nedprioriteres slik denne undersøkinga viser". Dette var vel ikkje uventa for oss som har engasjert oss for kvalitet i eldreomsorga, men det er viktig å få det dokumentert. Til tross for meir pengar til kommunane i 2006, opplever vi stadig nye nedskjeringar i eldreomsorga. Og oppslag i avisene viser resultatet av nedsjeringane :

- For lite tid til å møte pasientane
- Pasientane får ikkje dusje.
- Ikkje fysisk og sosial aktivitet."

Telepensjonistane i Førde har hatt eit godt samarbeid med andre lokale lag og organisasjonar, både når det gjeld kultur og omsorg for dei eldste eldre, og vi har fått god pressedekning. Vi har fått fine resultat på kultursida, men det er verre å vinne fram når det gjeld eldreomsorg. I dag har vi ikkje nasjonal standard for bemanning av sjukeheimar og heimebaserte tenester. Difor er dei eldre prisgitt politikarar som ynsjer å bruke pengane til andre føremål. Vi meiner difor at fylgjande rettar må lovfestast:

- Sjukeheimplassar for alle, når dei ynskjer det
- Heimehjelp etter behov
- Bemanningsnormer som også sikra omsorg og individuelle behov

Ja det er nok av samarbeidsprosjekt både sentrale og lokale, og vi er glade for. Landstyret sitt initiativ til "Lokale prosjekt" og ser fram til å få utarbeidet retningslinjer.

NYTT FRA LOKALFORENINGENE

Telepensjonistene i Haugesund

Telepensjonistene i Haugesund er nå inne i sitt 27. år med 96 medlemmer. Foreningen er i god form og har aktive tradisjoner å ivareta. I gjennomsnitt ligger fremmøteprosenten på 35-40%. Vi har nå våre styre- og medlemsmøter på Havnaberg Eldresenter i Haugesund sentrum. Til årsmøtet i februar 2006 hadde vi besøk av forbundsleder Dagfinn Skarbøvik som trakk opp perspektivene for landstyrets arbeid fremover

Våre årlige turer har gått bl.a. til Praha, St. Petersburg og Tallin, Rudesheim og Moseldalen. Vi har også vært flittige brukere av M/S Fjordline sine turer til både Danmark og England. Vårsesongen 2006 ble avsluttet med en spennende tur til Utsira som ligger langt vest i havet i Rogaland – med Shetland som neste stopp. Nå ved inngangen til september legger vi planer for en ny aktiv sesong.

Arne Fosse

Her ser vi tøffe Telepensjonister ved Hydro sitt Vind- og Hydrogenanlegg. Dette er verdens første fullskala fornybare og autonome kraftsystem med vindkraft og hydrogen.

Det er deilig å være norsk i Danmark

37 pensjonister i Kristiansand har besøkt øya Fyn – en av Danmarks perler med sine gamle herregårder og ærverdige slott. I hele 5 dager bodde vi på Hvedholm slott fra 1570. Vi følte oss som konger og dronninger i himmelsengene. Middagene ble servert i en spisesal med glitrende prismekroner og lyskandelabere og store blomsteroppsatser. Bordene var dekket med glass og bestikk som vi var kongelige - og menyen, den var kort og godt en smaksopplevelse!

Det var et rikholdig program. Vi besøkte bl.a. Odense- H. C. Andersens fødeby og Egerskov slott, Nord Europas best bevarte rennesanseslott. Høydepunktet opplevde vi i en fantastisk herregårdspark med over 800 frittgående ville dyr, inklusive sibirske tigere.

Det var fint å ha et fast tilholdssted på Egerskov slott å vende tilbake til hver dag. Da fikk vi roet oss ned og hadde trivelige sosiale samlinger i kjente omgivelser hver kveld. Vi ble bedre kjent og vennskap ble knyttet.

Vi anbefaler Danmark og Fyn og opplev historisk sus ved å bo på et av de gamle slottene. Kontakt oss gjerne for opplysninger.

Hilsen Kjell Moy

Hvedholm slott på Fyn

Kongelig middag på Hvedholm slott

Flott tur med en glad trall!

14 juni var 17 glade telepensjonister fra Levanger på busstur til Tautra ved Frosta. Vi hadde en super bussjåfør som heter Terje, som var et stort smil under hele turen. På Tautra ble det servert kaffe og vafler og vi tok en glad trall før vi besøkte klosteruinene. Ute på tunet var det en rikholdig butikk med flotte smykker, blomster og trevarer av alle slag. Det var også et gartneri med deilige tomater og vakre blomster. Vi overvar nonnens andakt. Det er 8 nonner som skal

bo i et nybygget kloster til den nette sum av 38 millioner kroner. De har 7 andakter for dagen som begynner kl. 0400 om morgenen. Deres inntekter er såpekoking og maling av forskjellige stener. Middagen inntok vi på Vågen på Frosta. Nydelig elgsteik med hjemmelaget karamellpudding. Og så tok vi en trall igjen for sangen gjør oss alle glade! På kvelden vendte vi hjemover etter en flott dag som alle syntes hadde vært topp.

Hilsen Marit Wikhammer.

Lillehammerpensjonistene på vårtur

Av Helge Tordhol

Norsk Skogmuseum og Glomdalsmuseet i Elverum var målet for 27 forventningsfulle Lillehammerpensjonisters vårtur.

Norsk Skogmuseum, tidligere Norsk Skogbruksmuseum, er et museum med nasjonalt ansvar for temaene jakt, fangst, fiske, skog, skogbruk og skogindustri.. Museet omfatter en rekke utstillinger og anlegg

Etter at kaffe og vafler var inntatt, fikk vi en omvisning i utstillingen "I jegerens rike". Her presenteres de enkelte dyrearter og jakten på dem, med historiske jaktvåpen fra steinalderens fangstgraver via pil og bue til dagens moderne våpen. I trappeoppgangen til andre etasje, der utstillingen befant seg, kunne man beskue en utstoppet Kamchatka brunbjørn (800 kg) og en Alaska brunbjørn (600 kg).

Etter en velsmakende lunsj gikk turen over broene til Glomdalsmuseet Ved enden av den første broen står det en flomstein som viser vannivået i Glomma ved de ulike flommer opp gjennom tidene. Flommen i 1995 skal være den

nest høyeste og har fått navnet Vesleofsen. Men den blir for smågutt å regne sammenlignet med Storofsen i juli 1789. Da sto vannet 80 cm høyere.

Glomdalsmuseet består av gamle hus og tun fra forskjellige Glomdalsbygder. Et nytt tilskudd til museet er utstillingen *Latjo drom* – Romanifolkets/taternes kultur og historie. Utstillingen viser at Norge i høyeste grad har vært flerkulturelt i flere hundre år. *Latjo drom* betyr den gode vei eller god tur. En del av oss husker sikkert at det var både litt spennende og litt skummelt når et taterfølge med alt sitt pargas kom til gards, og mange hadde en enorm respekt for de overnaturlige evner som en del av taterne skulle være i besittelse av.

Stemningen på hjemturen tydet på at alle var fornøyde med turen. Turkomiteen, bestående av Solveig Simensen og Knut Thorsteinsen, fikk en velfortjent takk for flott opplegg og fin gjennomføring.

"Skal gamal venskap vera gløymd?"

Det var stor stemning da 16 elever fra Telegrafskolens Høgere Kurs 1954-1956 den 9. mai 2006 satte hverandre stevne på Color Lines *Kronprins Harald* til Kiel, for å fornye kontakt etter 50 år siden Kirkegata – eller 25 år siden forrige samling i Oslo. Selv om både alder og "innpakning" vel hadde endret seg på disse årene, var det ikke problemer med å kjenne hverandre igjen. Sammen med ledsagere var vi i alt 25 personer. Etter ombordstigning samlet vi oss i en av salongene hvor vi snakket om løst og fast. Uvilkårlig kom vi jo da inn på endringene i Telegrafverket-Televerket-Telenor med pluss og minus gjennom vår tid. I et Telenor som i dag mer driver

sin virksomhet utenlands og svekkes i konkurransen innenlands, er vi glad for å ha vært med i den periode hvor teknisk oppbygging og utbygging var tonegivende.

Etter en felles middag var det samling i underholdningsavdelingen, med "gruppe-samtaler" til relativ tidlig avslutning for dagen.

Neste dag var *Kronprins Harald 2* timer forsinket til Kiel. Dermed ble det for de fleste ikke tid til mer enn en bratwurst og en Löwenbrau i land, før vi igjen var ombord.

Etter nok en felles middag var vi samlet for å fortelle hverandre hva vi "har

gjort" siden vi sist hadde samling i Oslo. Vi mintes også de som var gått bort, og sendte kort med hilsen til de som ikke fant anledning til å være med på turen. Samlet var vi så godt fornøyd med turen, at det enstemmig ble vedtatt å invitere til ny tur om senest 2 år! Da med tur til København med overnatting. Så ble kvelden avsluttet – noen i underholdningsavdeling, mens andre fortsatte nostalgiske samtaler i mindre samlinger.

Etter en bedre frokost ombord, skiltes vi neste morgen i Oslo med "vel møtt om 2 år!"

Rekke foran: Sigbjørn Hopland, Torbjørn Markussen, Asbjørg Budde, Birgit Skeie. **Rekke bak:** Sivert Svanes, Gunnar Øverland, Knut Stadheim, Terje Bamrud, Ulrik Nasset, Alf Rykkel, Tor Woll, Ole A Olsen, Kåre Sundquist, Bjørn Kjensberg, Wilhelm A Hansen, Dag Føllesdal.

Foto: Madelaine Caravan

FORENINGSNUMMER OG ADRESSER

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

ARENDAL	Björg Berli	Sandnes	4812 Kongshavn	37 08 82 71		vberli@frisurf.no	
BERGEN	Inger J. Klementsén	Postboks 7150	5020 Bergen		917 92 655	telepens@frisurf.no	
BODØ/SALTEN	Nils Bøe	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	412 94 159	gbkriste@online.no	
DRAMMEN	Odd Nålby	Tors vei 48 B	3040 Drammen	32 81 00 25	480 04 841	greta-th@online.no	
GJØVIK	Bjørn Kjensberg	Frans Olsensv. 11	2817 Gjøvik	61 17 39 09	970 43 061	telep-gk@online.no	
GLÅMDAL	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no	
GUDBRANDSDAL	Åse Nordnes	Fyrvn. 10	2670 Otta	61 23 04 98			
HAMAR	Bjørn Pettersen	Delfinen 17 A	2315 Hamar	62 52 35 11	906 06 182	britapet@frisurf.no	
HARSTAD OG OMEGN	Bodil Hanssen	Stokkemyrvn. 33 D	9409 Harstad	77 07 36 03	994 65 434	joolsiha@frisurf.no	
HAUGESUND	Arne Fosse	Hervikvn. 10 D	5521 Haugesund	52 71 65 50	915 98 057	afosse@r-data.no	
HELGELAND	Evald Hagenes	Veslefrikkvn. 13	8800 Sandnessjøen	75 04 34 34	909 73 847	evalhag@frisurf.no	
KRISTIANSAND	Kjell Moy	Seljeveien 29	4622 Kristiansand	38 01 16 81	478 29 780	kjell.moy@los.mail.no	
KRISTIANSUND	Gerd Ohr	Sørsundvn. 28	6507 Kristiansund	71 67 12 06	992 90 734	gerdohr@online.no	
LARVIK	Else Bjerke	Alfr Andersensgt 12	3262 Larvik	33 13 09 82	976 04 955	pasletta@start.no	
LEVANGER	Sigrun Moe	Rognhaug	7600 Levanger	74 08 13 62	947 29 189		
LILLEHAMMER	Arne Fauskrud	c/o Guttorm Støen	2614 Lillehammer	61 25 42 96	976 90 120	squ@ca-mail.ssb.no	
LILLESTRØM	Aud Marwell Myrvang	Gjøstivegen 14	Sundg. 20	2081 Eidsvoll	63 96 45 54	909 86 580	bomyr@online.no
LOFOTEN	Kjell Tetlie	Postboks 2	8309 Kabelvåg	76 07 83 12	911 79 473	ktetlie@online.no	
MOLDE	Sigrid Jordhøy	Torbjørnsv. 13	6429 Molde	71 25 33 13	951 55 751	erlispo@online.no	
NAMSO	Randi Langås	Vasshusvn. 2	7800 Namsos	74 27 50 68	916 15 738	olin-lan@online.no	
NARVIK OG OMEGN	Åse Håkonsen	Arbeiderv. 101 A	8516 Narvik	76 94 35 84	970 46 829		
OSLO	Eva-Marie Kvelland	Vektervn. 73	0681 Oslo	22 19 76 90	415 69 388	Telepensjonisteneoslo@online.no	
RINGERIKE	Halvard Solberg	Krøkenvn. 16	3515 Hønefoss	32 12 27 09	924 23 634	lialbja@online.no	
SANDEFJORD	Arne Svanberg	Asnesodden 18	3222 Sandefjord	33 47 30 44	478 77 369		
SENTRALE ENHETER	Magnhild Sletbak	Fossumhavene 58	1359 Eiksmarka	67 14 41 77	911 58 215	magnhild@sletbak.no	
SKIEN	Liv Berit Aadna	Hollavn. 105	3729 Skien	35 54 27 80	916 18 449	ragnhiol@online.no	
SOGN OG FJORDANE	Dagunn Klakegg	Postboks 168	6801 Førde	57 82 14 21		gunsteinf@hotmail.com	
STAVANGER	Marit Torkildsen	Regimentvn. 80	4045 Hafslsfjord	51 55 16 66			
STEINKJER	Sverre Steinstad	Sundsnesvn. 35	7670 Inderøy	74 15 32 26	900 39 883		
TROMSØ	Anne-Berit Aune	Utsikten 78	9018 Tromsø	77 67 51 00	905 77 274	anne-bau@online.no	
TRONDHEIM	Ole J. Sandbekkhaug	Anton Bergsv. 38	7099 Flatåsen	72 84 98 02	413 31 948	tdpensj@frisurf.no	
TØNSBERG	Unni Due Rosenblad	Nedre Bogenv. 43	3124 Tønsberg	33 32 45 14			
VALDRES	Astri Jodalen	Øvrevn. 43	2900 Fagernes	61 36 00 59	482 39 258	asjodal@online.no	
ØSTFOLD	Karsten Karlsen	Skogfaret 33	1621 Gressvik	69 32 72 27	905 45 712	tpostfold@halden.net	
ÅLESUND	Oddveig Saure	Ørnetua 12	6009 Ålesund	70 13 78 30	915 19 814	telpeaal@online.no	

**Telenor tilbyr Telepensjonistens lesere bokverket
Norsk Telekommunikasjonshistorie til spesialpris**

TILBUD

450 kr.

Normalpris for settet hos bokhandlerne er 1197 kr.

Bestilling sendes via e-post til: trykksaksenteret@ict.no
Med vanlig post er adressen: Trykksaksenteret, ICT Logistics AS,
Postboks 142 Økern, 0509 Oslo

*Husk navn og adresse og gjerne telefonnummer.
Giro blir sendt ut sammen med bøkene. Spesialpris gjelder bare
hvis man kjøper hele settet på tre bøker.*

LANDSSTYRET/REDAKTØRER

LEDER	Dagfinn Skarbøvik	Ryenbergvn. 73 B	0677 Oslo	22 57 22 12	900 46 612	d.skarbovik@c2i.net
NESTLEDER	Arnulf Krokan	Haldenv. 9	1387 Asker	66 78 35 44	995 85 547	akrokan@online.no
SEKRETÆR	Kjell Ivar Tangen	Lutvannsv. 4	0676 Oslo	22 30 72 29	456 14 158	siftang@yahoo.no
KASSERER	Ragnhild Møklebust	Ekraavn. 7C	0756 Oslo	22 50 38 19	917 53 220	ragmoek@online.no
STYREMEDL.	Bjarne Ulvang	Myrholtet 242	5142 Fyllingsdalen	55 16 38 65	416 12 005	audnulva@online.no
"	Gerd Blomstrand Kristensen	Tjeldberget 11 /LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	416 95 790	gbkriste@online.no
"	Anne-Berit Aune	Utsikten 78	9018 Tromsø	77 67 51 00	905 77 274	anne-bau@online.no
VARAMEDL.	Elisabeth Augland	Koggevn. 62	4624 Kristiansand	38 08 52 78	977 24 299	
"	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
"	Sverre Steinstad	Sundsnesvn. 35	7670 Inderøy	74 15 32 26	900 39 883	
REVISOR	Kjell Berglie	Selvbyggervn. 127	0591 Oslo	22 65 30 05	952 58 775	keberg@online.no
"	Reidun Sandnes	Låvevn. 50	0682 Oslo	22 26 49 80		
VARAREV.	Edgar Roli	Krokusv. 30	1475 Finstadjordet	67 90 27 04	951 58 120	
REDAKTØR	Sjur Malm	Konglestien 6	3400 Lier	32 84 03 03	900 28 726	sjmalm@online.no
WEB-REDAKTØR	Per Refsem	Nils Knudsens vei 2B	2040 Kløfta	63 97 68 44	905 00 533	p-ree1@online.no

Telepensjonistenes Internett med ny plattform

Sårbar ordning

I dag er det ikke mulig for verken Landsforbundet sentralt, eller pensjonistforeningene lokalt å legge inn nyheter og informasjon på telepensjonistenes Internett direkte. Landsstyret har ment at dette er en for sårbar ordning, og at man bør skaffe et system der man ikke trenger spesiell kompetanse, og som gjør det mulig for flere medlemmer til å legge ut tekst og bilder på nettet.

Landsstyret valgte WebStudio

På sitt møte i februar 2006 vedtok derfor Landsstyret å satse på en ny og moderne Internett-plattform for www.telepensjonistene.no. Valget falt på

WEBSTUDIO

Telepensjonistenes hjemmesider skal gjøres mer fleksible. Det betyr at lokalforeningene selv på en enkel måte skal kunne oppdatere egne hjemmesider. På denne måten blir internett-oppgavene fordelt på et relativt stort antall medlemmer, og man sparer tid.

Av webredaktør Per Refsem

systemet WebStudio som selges av firmaet Idium i Oslo. Systemet er enkelt å arbeide med, og det trengs ingen spesiell kompetanse utover kunnskaper i Word. Spesielt interesserte kan lese om Idium og WebStudio på www.Idium.no.

Datakontakter

I tilknytning til dette har Landsforbundet sendt brev til lokalforeningene og bl.a. bedt om at hver enkelt lokalforening oppnevner en datakontakt. De lokale datakontaktene skal samarbeide med webredaktøren i Landsforbundet, og vil som hovedoppgave drive oppgradering på lokalforeningenes hjemmesider. For tiden arbeides det med å tilpasse WebStudio til telepensjonistenes nettsider, heretter kalt Telepensjonistene Nettavisen. De videre planer er at Idium i uke 35 vil starte/har startet opplæringen av datakontaktene, og litt forsinket håper vi å få det nye Internettet i gang et stykke ut i september.

Telepensjonistenes Landsforbund • Postadresse 1331 Fornebu • Besøksadresse: Kongensgt. 8, Oslo.

Telefon 22 77 69 52 • Telefaks 22 77 69 55.

E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • Nettside: www.telepensjonistene.no

Temareise til Sør Amerika

Svanhild Hermstad og Arne Sæle

I februar 2006 reiste vi til Sør Amerika, til Brasil, Chile og Argentina. Det ble en reise full av kultur og spennende naturopplevelser, vel verd den lange flyreisen.

Brasil, flotte fosser og strender

Reisen vår startet i Brasil med den mektigste naturopplevelsen vi noen gang hadde sett til da - Iguacu fossen. Den er et av verdens største fossefall og består av over 200 fosser som kaster seg ut i et 100 m's fantastisk fall. For mange skandinaver er denne mektige naturattraksjonen en godt bevart hemmelighet. Rio de Janeiro var neste stopp. Beliggenheten er fantastisk. Store flotte strender som Ipanema og Cocacabana er byens front mot havet. Sukkertoppen og Corcovado med Kristusstatuen reiser seg i høyden og gir byen fantastiske dimensjoner.

Argentina, tangoen og biffenes land.

Argentina er smektende tango og verdens største og beste biffer. Et fantastisk tangoshow viste alt som

kan forbindes med denne kulturen, sangen, dansen og musikken. Det var imponerende og ga oss en opplevelse av de sjeldne.

Buenos Aires ligger på et elvedelta. Den har alt man kan forvente av en storby. Store parker og avenyer, gamle bydeler og mye nytt. Herfra fløy vi syd-vestover til Bariloche som ligger 800 m.o.h. og er et vintersportssted lik en sveitsisk alpelandby. Omgivelsene er vakre med skandinavisk natur, fjell, og blinkende vann.

Det er laget en eksklusiv turistrute med buss og båt over Andesfjellene gjennom den vakreste fjellnatur man kan tenke seg. Andesfjellene er storslåtte, imponerende høye og fargesterke. Forskjellige steinsorter gjør at fjellene blir fiolette og grønne, og på et sted som kalles Inkabroen har varme kilder løst opp stein og berg og dannet et spektakulært fargespill i fjellet som vi aldri har sett tidligere.

Chile, vinlandet.

Vi reiste til Santiago, som er hovedstaden i Chile som ligger vakkert til

med fjell på alle kanter. Ettersom vi husker militærkuppet ledet av Pinochet i 1973 og president Allendes dramatiske død, ble presidentpalasset et viktig sted å besøke.

Fra Santiago er det en times vei å kjøre ned til den kjente havnebyen Valparaiso. Dette er en gammel by og Chiles største havneby. Den gamle del av byen er i dag et vernet område, og byens sentrum er preget av fordums storhetstid. Nabobyen Vina Mar er en moderne by med feriepreg med store badestrender, og vi måtte teste Stillehavets bølger der, så vidt.

Det er mange store vingårder nær Santiago, og på vei til Valparaiso besøkte vi en av dem. Klimaet her, nær havet og i høyden, er velegnet for vindyrking, og vin er en viktig eksportartikkel for Chile.

Turens endepunkt var Rio de Janeiro, som er nevnt tidligere, og reisen hjemover derfra var siste etappe. Det er alltid kjedelig med lange flyreiser, med det går fort over med minnene om en fantastisk reise på et storslått kontinent.

